A TÖRVÉNYSZÉK ÍTÉLETE (negyedik tanács)

2019. március 20.* [i]

„Állami támogatások – Spanyolország által egyes hivatásos labdarúgóklubok javára nyújtott támogatások – Kezességvállalás – A támogatásokat a belső piaccal összeegyeztethetetlennek nyilvánító határozat – Előny – Indokolási kötelezettség”

A T-766/16. sz. ügyben,

az **Hércules Club de Fútbol, SAD** (székhelye: Alicante [Spanyolország], képviselik: S. Rating és Y. Martínez Mata ügyvédek)

felperesnek,

támogatja:

a **Spanyol Királyság** (képviselik kezdetben: A. Gavela Llopis és M. J. García-Valdecasas Dorrego, később: García-Valdecasas Dorrego, meghatalmazotti minőségben)

beavatkozó fél,

az **Európai Bizottság** (képviselik: G. Luengo, B. Stromsky és P. Němečková, meghatalmazotti minőségben)

alperes ellen,

a Spanyolország által a Valencia Club de Fútbol, SAD, az Hércules Club de Fútbol, SAD és az Elche Club de Fútbol, SAD javára nyújtott SA.36387 (2013/C) (korábbi 2013/NN) (korábbi 2013/CP) számú állami támogatásról szóló, 2016. július 4-i (EU) 2017/365 bizottsági határozat (HL 2017. L 55., 12. o.) megsemmisítése iránt az EUMSZ 263. cikk alapján benyújtott kérelme tárgyában,

A TÖRVÉNYSZÉK (negyedik tanács),

tagjai: H. Kanninen elnök (előadó), J. Schwarcz és L. Calvo-Sotelo Ibáñez-Martín bírák,

hivatalvezető: I. Dragan tanácsos,

tekintettel az eljárás írásbeli szakaszára és a 2018. szeptember 14-i tárgyalásra,

meghozta a következő

* Az eljárás nyelve: spanyol.

Ítéletet

A jogvita előzményei

1 A felperes, az Hércules Club de Fútbol, SAD egy hivatásos spanyol labdarúgóklub, amelynek székhelye Alicantéban, Valencia tartományban (Spanyolország) található.

2 A Fundación Hércules de Alicante (a továbbiakban: Fundación Hércules) egy nonprofit szervezet, amelynek tevékenységi köre a felperes tevékenységeihez kapcsolódik. A Fundación Hércules alapszabályának és belső szabályzatainak megfelelően a felperes igazgatótanácsának tagjai jogilag a Fundación Hércules irányító testületének is tagjai.

3 2010. július 26-án az Instituto Valenciano de Finanzas (a továbbiakban: IVF), a Generalitat Valenciana (Valencia Autonóm Közösség kormányzata, Spanyolország) pénzintézete kezességet vállalt a Fundación Hérculesnek – a Caja de Ahorros del Mediterráneo (a továbbiakban: CAM) által nyújtott – a felperes által tőkeemelés keretében történő kibocsátott egyes részvények jegyzése érdekében felvett, 18 millió euró összegű bankhitelére. A tőkeemelést követően a Fundación Hércules a felperes részesedéseinek 81,96%-ával rendelkezett.

4 A kezességvállalás a hitel tőkeösszege + a kezességvállalás tárgyát képező ügylet kamata + költsége 100%-át lefedte. Ellenértékként a Fundación Hércules 1%-os éves kezességvállalási díjat fizetett az IVF javára. Egyébiránt az IVF viszontgaranciaként zálogjogot kapott a felperesnek a Fundación Hércules által megszerzett részesedéseire. Ideiglenesen, a részvények zálogjoggal való megterheléséig, előírásra került, hogy az IVF garanciát kap a José Rico Pérez stadion tulajdonosa, az Aligestión Integral SA (a továbbiakban: Aligestión) által a részvények zálogjoggal való megterheléséig, illetve a felperesnek az Aligestión által birtokolt részvényeinek zálogjogát. Az alapul szolgáló hitel időtartama 5 év volt. Az alapul szolgáló hitel kamatlába az első 36 hónapban 4%-ban, az utolsó 24 hónapban pedig 2%-os kamatréssel növelt egyéves Euribor került rögzítésre. Ezenkívül 0,5%-os kötelezettségvállalási díjat is felszámoltak. A kezességvállalással fedezett hitelt (tőkeösszeg és kamat) a Fundación Hérculesben a felperes által szerzett részesedés értékesítéséből tervezték visszafizetni.

5 Az IVF által nyújtott állami kezességvállalást követően az alapul szolgáló hitelt nem fizette vissza a Fundación Hércules. Következésképpen 2012. január 24-én az IVF – amelynek kezesként teljesítenie kellett kötelezettségét – visszafizette a 18,4 millió euró összeget a CAM-nak, ezt a szóban forgó hitel hitelezőjeként kiváltotta, és ezután keresetet indított a Fundación Hércules ellen a fent említett összeg visszatérítttetése céljából.

6 Mivel az Európai Bizottságot tájékoztatták arról, hogy a Valencia Autonóm Közösség kormányzata banki hitelek fedezetére szolgáló biztosítékok formájában vélhetően állami támogatást nyújtott a Valencia Club de Fútbol, SAD-nak, a felperesnek és az Elche Club de Fútbol, SAD-nak, 2013. április 8-án felhívta a Spanyol Királyságot ezen információkkal kapcsolatos észrevételei megtételére. Az utóbbi 2013. május 27-én és június 3-án válaszolt.

7 2013. december 18-i levelében a Bizottság értesítette a Spanyol Királyságot az EUMSZ 108. cikk (2) bekezdése szerinti eljárás megindításáról. Spanyolország a 2014. február 10-én kelt levelében észrevételeket nyújtott be az eljárás megindításáról szóló határozattal kapcsolatban.

8 A hivatalos vizsgálati eljárás során a Bizottság a Spanyol Királyságtól, az IVF-től, a Liga Nacional de Fútbol Profesionaltól, a Valencia Club de Fútboltól és a Fundación Valencia Club de Fútboltól kapott észrevételeket és tájékoztatásokat.

9 A Spanyolország által a Valencia Club de Fútbol, SAD, az Hércules Club de Fútbol, SAD és az Elche Club de Fútbol, SAD javára nyújtott SA.36387. (2013/C) (korábbi 2013/NN) (korábbi 2013/CP) számú állami támogatásról szóló, 2016. július 4-i (EU) 2017/365 határozatban (HL 2017. L 55., 12. o.; a továbbiakban: megtámadott határozat) a Bizottság többek között megállapította, hogy az IVF által a Fundación Hérculesnek – a felperes tőkeemelésével összefüggésben az utóbbi részvényeinek jegyzése céljából felvett banki hitelének a fedezetére – 2010. július 26-án nyújtott állami kezességvállalás (a továbbiakban: szóban forgó intézkedés) jogellenes és a belső piaccal összeegyeztethetetlen támogatásnak minősül 6 143 000 euró összegben (a megtámadott határozat 1. cikke). A Bizottság következésképpen kötelezte a Spanyol Királyságot az említett támogatás felperessel való visszatérítttetésére (a megtámadott határozat 2. cikke), a visszatérítésre „azonnal és ténylegesen” kellett sor kerülnie (a megtámadott határozat 3. cikke).

10 A megtámadott határozatban először is a Bizottság megállapította, hogy az IVF által nyújtott szóban forgó intézkedés állami forrásokat tartalmazott, és Spanyol Királyságnak tudható be. Másodszor, a támogatás kedvezményezettje a felperes, nem pedig a Fundación Hércules, amely pénzügyi közvetítőként járt el, figyelembe véve különösen az intézkedés célját, amely a felperes tőkeemelése finanszírozásának megkönnyítésére irányult. Márpedig a felperesnek a szóban forgó intézkedés odaítélésekor fennálló pénzügyi helyzete a nehéz helyzetben lévő vállalkozás helyzete a nehéz helyzetben lévő vállalkozások megmentéséhez és szerkezetátalakításához nyújtott állami támogatásokról szóló közösségi iránymutatás (HL 2004. C 244., 2. o.; a továbbiakban: megmentési és szerkezetátalakítási iránymutatás) (10) bekezdésének a) pontja és (11) bekezdése értelmében. Az [EUMSZ 107. és EUMSZ 108. cikknek] a kezességvállalás formájában nyújtott állami támogatásra való alkalmazásáról szóló bizottsági közleményben (HL 2008. C 155., 10. o.; a továbbiakban: a kezességvállalásról szóló közlemény) meghatározott kritériumokra és a felperes pénzügyi helyzetére figyelemmel, valamint a számára biztosított állami kezességvállalás feltételeire tekintettel a Bizottság jogtalan előny fennállását állapította meg, amely torzíthatja a versenyt, vagy azzal fenyegethet, és érintheti a tagállamok közötti kereskedelmet. Egyébiránt a Bizottság a megtámadott határozatban a referencia-kamatláb és a leszámítolási kamatláb megállapítási módjának módosításáról szóló közleménye (HL 2008. C 14., 6. o.) értelmében alkalmazandó referencia-kamatlábra alapítva számszerűsítette a felperesnek állítólagosan nyújtott támogatási elemet, mivel a piacon végrehajtott hasonló ügyletek alapján nem volt lehetséges érdemi összehasonlítás. A vitatott támogatás számszerűsítésekor a Bizottság megállapította, hogy a felperes – IVF-nek viszontgaranciaként zálogjogba adott – részesedéseinek értéke közel nulla volt. Végül a Bizottság a megtámadott határozatban megállapította, hogy a vitatott támogatás nem volt összeegyeztethető a belső piaccal, különösen a megmentési és szerkezetátalakítási iránymutatásban meghatározott elvekre és feltételekre tekintettel.

Az eljárás és a felek kérelmei

11 A Törvényszék Hivatalához 2016. november 7-én benyújtott keresetlevelével a felperes megindította a jelen keresetet, amelyben azt kéri, hogy a Törvényszék:

– semmisítse meg a megtámadott határozatot;

– a Bizottságot kötelezze a költségek viselésére.

12 A Törvényszék Hivatalához ugyanezen a napon benyújtott külön beadványában a felperes ideiglenes intézkedés iránti kérelmet terjesztett elő a megtámadott határozat 2. cikke végrehajtásának felfüggesztése érdekében, amennyiben a Törvényszék a támogatás visszatérítését rendeli el.

13 A Törvényszék Hivatalához 2017. január 20-án benyújtott ellenkérelmében a Bizottság azt kéri, hogy a Törvényszék:

– utasítsa el a keresetet mint megalapozatlant;

– a felperest kötelezze a költségek viselésére.

14 A felperes 2017. március 7-én benyújtotta válaszát a Törvényszék Hivatalához.

15 A Törvényszék negyedik tanácsának elnöke 2017. március 7-i végzésével engedélyezte a Spanyol Királyság részére, hogy a felperes kérelmeinek támogatása végett beavatkozzon.

16 A Bizottság 2017. április 19-én benyújtotta viszonválaszát a Törvényszék Hivatalához.

17 A Spanyol Királyság 2017. június 19-én nyújtotta be beavatkozási beadványát a Törvényszék Hivatalához.

18 A Spanyol Királyság azt kéri, hogy Törvényszék:

– adjon helyt a keresetnek, és semmisítse meg a megtámadott határozatot;

– a Bizottságot kötelezze a költségek viselésére.

19 A Bizottság 2017. július 27-én nyújtotta be a beavatkozási beadványra vonatkozó észrevételeit a Törvényszék Hivatalához.

20 2017. augusztus 17-i levelében a felperes jelezte azon szándékát, hogy a tárgyaláson élni kíván a meghallgatáshoz való jogával.

21 A 2018. március 22-i Hércules Club de Fútbol kontra Bizottság végzésben (T-766/16 R, nem tették közzé, EU:T:2017:170) a Törvényszék elnöke elutasította az ideiglenes intézkedés iránti kérelmet, és a költségekről nem határozott.

22 A Törvényszék Hivatalának 2018. július 13-i levelében a Törvényszék az eljárási szabályzatának 89. cikke szerinti pervezető intézkedések keretében írásban kérdéseket intézett valamennyi félhez.

23 A Törvényszék a 2018. szeptember 14-i tárgyaláson meghallgatta a felek szóbeli előadásait és a Törvényszék által feltett kérdésekre adott válaszait.

24 2018. november 28-i Hércules Club de Fútbol kontra Bizottság végzésével (C-334/18 P(R), EU:C:2018:952) a Bíróság ideiglenes intézkedésről határozó bírája hatályon kívül helyezte a 2018. március 22-i Hércules Club de Fútbol kontra Bizottság végzést (T-766/16, nem tették közzé, EU:T:2011:170), és az ügyet visszautalta a Törvényszék elé. 2018. november 28-án a Törvényszék elnöke az eljárási szabályzat 157. cikkének (2) bekezdése alapján végzést hozott, amelyben elrendelte a megtámadott határozat felperest érintő részében – az ideiglenes intézkedés iránti eljárást befejező határozat meghozatalának időpontjáig – történő felfüggesztését.

A jogkérdésről

A pervezető intézkedések iránti kérelemről

25 A keresetlevélben a felperes kérte, hogy a Törvényszék fogadjon el pervezető intézkedést a megtámadott határozat elfogadásához vezető közigazgatási eljárás ügyiratának egyes dokumentumaiba való betekintés érdekében.

26 A felperes szerint szükséges a spanyol, a nemzeti és a regionális közigazgatási hatóságok által a Bizottsághoz a közigazgatási szakaszban intézett közlemények egészéhez való hozzáférés – amennyiben nem érintik kifejezetten a Valencia Club de Fútbolt vagy az Elche Club de Fútbolt – annak érdekében, hogy szabadon gyakorolhassa a védelemhez való jogát, és az őt az említett hatóságok által ért hátrányosan megkülönböztető bánásmód orvoslása érdekében. A megtámadott határozat tartalmából következik egyébiránt, hogy az a spanyol hatóságok helytelen állításain vagy téves értelmezésén alapul, amely megerősíti kérelmének jogszerűségét. A pervezető intézkedés iránti kérelem elfogadása a felperes egyetlen eszköze ahhoz, hogy az eljárás megfelelő szakaszában kiegészítse jogalapjait és érvelését, mivel a spanyol hatóságoknak a közbeszerzési eljárás során megfogalmazott érveihez való hozzáférés nélkül kellett megindítania a jelen megsemmisítés iránti keresetet és benyújtania a végrehajtás felfüggesztése iránti kérelmet.

27 Az eljárási szabályzat 88. cikkének (1) bekezdése alapján a pervezető intézkedések az eljárás bármely szakaszában akár hivatalból, akár pedig a felperes vagy az alperes kérelmére elrendelhetők. Ezen intézkedések célja – e szabályzat 89. cikke értelmében – annak biztosítása, hogy az ügyek előkészítése, az eljárások lefolytatása és a jogviták rendezése a lehető legjobb feltételek mellett történjék. Különösen állhatnak valamely félnek az üggyel kapcsolatos iratok benyújtására történő felhívásában (az eljárási szabályzat 89. cikke (3) bekezdésének d) pontja).

28 Emlékeztetni kell továbbá arra, hogy a Törvényszék feladata a felperes vagy az alperes által kért pervezető intézkedések szükségességének a megítélése (lásd ebben az értelemben: 1999. július 6-i Séché kontra Bizottság ítélet, T-112/96 és T-115/96, EU:T:1999:134, 284. pont).

29 Ahhoz, hogy a Törvényszék megítélhesse, hogy az eljárás megfelelő lefolytatása érdekében el kell-e rendelni egyes iratok benyújtását, az ezt kérelmező félnek a kért iratokat pontosan meg kell határoznia, és a Törvényszéket tájékoztatnia kell legalább azokról a tényekről, amelyek ezen iratoknak az ügy szempontjából való jelentőségét alátámasztják (1998. december 17-i Baustahlgewebe kontra Bizottság ítélet, C-185/95 P, EU:C:1998:608, 93. pont; lásd továbbá: 2013. október 16-i TF1 kontra Bizottság ítélet,T-275/11, nem tették közzé, EU:T:2008:535, 117. pont, valamint az ott hivatkozott ítélkezési gyakorlat). Így a felperesnek kell előadnia azon konkrét és releváns körülményeket, amelyek magyarázattal szolgálhatnak arra, hogy a szóban forgó dokumentumok jelentőséggel bírhatnak a jogvita megoldása szempontjából (lásd ebben az értelemben: 2016. július 20-i Oikonomopoulos kontra Bizottság ítélet, T-483/13, EU:T:2016:421, 253. pont).

30 A jelen esetben a felperes az azon tényhez kapcsolódó általános megfontolások előtérbe helyezésére szorítkozik, hogy a megtámadott határozatban foglalt állítólagos hibákból a hatóságok által a közigazgatási szakaszban benyújtott észrevételekben fennálló hibák létezését vagy legalábbis azok téves értelmezését kell levonni. Így eljárva a felperes nem bizonyítja, hogy a kért dokumentumok mennyiben bírnak jelentőséggel a jogvita megoldásához.

31 E megoldás a megtámadott határozat szerkezete és az elfogadásához vezető eljárás tekintetében még inkább indokolt. Egyrészt a megtámadott határozat (36)–(45) preambulumbekezdéséből már kitűnik a Spanyol Királyság, az IVF és a Valencia Autonóm Közösség kormányzata észrevételeinek tartalma, amelyekhez hozzáférést kér a felperes. Másrészt a támogatás nyújtásáért felelős tagállam kivételével az

érintettek az állami támogatások ellenőrzésére irányuló eljárás keretében nem jogosultak arra, hogy betekintsenek a Bizottság közigazgatási iratanyagának dokumentumaiba (2010. június 29-i Bizottság kontra Technische Glaswerke Ilmenau, C-139/07 P, EU:C:2010:376, 58. pont).

32 Egyébiránt a jogvita megoldása érdekében kért pervezető intézkedéshez fűződő érdek bizonyításának hiányában a felperes nem hivatkozhat a védelemhez való jogának a szóban forgó dokumentumokhoz való hozzáférés hiányából eredő sérelmére (lásd analógia útján: 2014. december 11-i van der Aat és társai kontra Bizottság ítélet, T-304/13 P, EU:T:2014:1055, 61. pont).

33 Végül az a körülmény, hogy a felperes cáfolta, hogy a Valencia Autonóm Közösség kormányzata megtagadta az említett dokumentumok átadását, míg álláspontja szerint az utóbbiakról tájékoztatták a Valencia Club de Fútbolt, nem bír jelentőséggel a jelen pervezető intézkedés iránti kérelemről történő határozathozatal vonatkozásában. Az állított hátrányos megkülönböztetés ugyanis nem kérdőjelezheti meg a szóban forgó dokumentumok benyújtása jogvita megoldásához fennálló jelentőségének a hiányát.

34 Következésképpen a pervezető intézkedés iránti kérelmet el kell utasítani.

Az ügy érdeméről

35 Keresetének alátámasztására a felperes három jogalapra hivatkozik, és mindhármat az EUMSZ 107. cikk (1) bekezdésének a megsértésére alapítja, az elsőt annyiban, amennyiben a Bizottság tévesen állapította meg a szóban forgó intézkedésből eredő előny fennállását, a másodlagosan hivatkozott másodikat annyiban, amennyiben a Bizottság tévesen állapította meg, hogy az említett intézkedés torzította a versenyt és érintette a tagállamok közötti kereskedelmet, a szintén másodlagosan felhozott harmadikat pedig a nyújtott támogatás összegének értékelése során elkövetett hiba okán.

Az előny megállapítása során elkövetett hibára alapított első jogalapról

36 A Spanyol Királyság által támogatott felperes az első jogalapot két, egymást követően vizsgálandó részben fejti ki.

– Az első jogalapnak a nehéz helyzetben lévő vállalkozás téves értékelésére vonatkozó első részéről

37 A felperes úgy érvel, hogy nem volt nehéz helyzetben lévő vállalkozás a vitatott kezességvállalás nyújtásakor. Először is a megmentési és szerkezetátalakítási iránymutatás 10. pontjának a) alpontja nem alkalmazható a labdarúgópiacra. Kizárólag az Európai Labdarúgó Szövetség (UEFA) és a Liga Nacional de Fútbol Profesional által alkalmazott, a valamely klub számláját az ugyanazon tagállamban versenyekben részt vevő más klubok számlájának átlagával való összehasonlításban álló módszer bír a labdarúgópiac sajátosságaira tekintettel jelentőséggel. Márpedig a felperes a spanyolországi labdarúgó-bajnokság első és másodosztályában játszó klubok átlagához viszonyítva jobb helyzetben, sőt az európai labdarúgás egészéhez viszonyítva hasonló helyzetben volt.

38 Egyébiránt a vitatott kezességvállalás nyújtásakor sem a felhalmozódott adósságállomány, sem az adósság-sajáttőke aránya nem minősült a felperes szerint jelentős pénzügyi mutatónak, a klubok jelentős hitelfelvételi képességére, amely a ma napig elkülönül a más ágazatokban fennálló költséghatékonyságtól, valamint a kluboknak a részvényesek vagy harmadik személyek által nyújtott – a pénzügyi *fair-play* szabályok hatálybalépéséig nem korlátozott – tőkefinanszírozásra tekintettel. Végül a Bizottságnak a felperes pénzügyi értékelésekor figyelembe kellett vennie azt a körülményt is, hogy az utóbbi a vitatott kezességvállalás nyújtásakor a következő szezonban részt vehetett a spanyolországi labdarúgó-bajnokság első osztályának küzdelmeiben. A Spanyol Királyság hozzáteszi,

hogy a megtámadott határozatnak hiányos az indokolása, mivel a Bizottság nem válaszolt a közigazgatási szakasz során a labdarúgóklubok gazdasági modelljének sajátosságával kapcsolatban kifejtett érvekre.

39 A Bizottság vitatja a felperes érveit.

40 Emlékeztetni kell arra, hogy az állami támogatások speciális területén a Bizottság kötve van a saját maga által elfogadott keretszabályokhoz és közleményekhez, amennyiben ezek nem térnek el a Szerződés szabályaitól, és a tagállamok ezeket elfogadják. Különösen e szövegek nem értelmezhetők úgy, hogy csökkentik az EUMSZ 107. és az EUMSZ 108. cikk hatályát, vagy ellenkeznek azok céljaival (2008. szeptember 11-i Németország és társai kontra Kronofrance ítélet, C-75/05 P és C-80/05 P, EU:C:2008:482, 61. és 65. pont).

41 A jelen esetben a Bizottság a megtámadott határozat (78) preambulumbekezdésében a megmentési és szerkezetátalakítási iránymutatás 10. pontjának a) alpontjára és a 11. pontjára alapított, amikor a felperest a vitatott kezességvállalás elfogadásakor nehéz helyzetben lévő vállalkozásnak minősítette.

42 Így a megtámadott határozat (71) és (85) preambulumbekezdéséből kitűnik, hogy e minősítés a Bizottság szerint jelentőséggel bírt egyrészt a piaci ár megállapításkor, amellyel a vitatott kezességvállaláshoz kapcsolódó díjat kell összehasonlítani, másrészt pedig annak értékelésekor, hogy teljesülnek-e, amint azt a Spanyol Királyság állította, a támogatás fennállása kizárásának feltételei (a kezességvállalásról szóló közlemény 3.2. pontja).

43 A megmentési és szerkezetátalakítási iránymutatás 10. pontjának a) alpontjában és 11. pontjában kifejtett kritériumok konkretizálják az ezen iránymutatás 9. pontjában kifejtett általános megfontolást, amely szerint „egy vállalkozást nehéz helyzetben [van], ha az képtelen – akár saját erejéből, akár pedig a tulajdonosai/részvényesei vagy a hitelezői által biztosított források révén – arra, hogy megállítsa a veszteségek halmozódását, ami a hatóságok külső beavatkozása nélkül szinte teljes bizonyossággal azt eredményezné, hogy rövid- vagy középtávon feladja üzleti tevékenységét”.

44 Érvelésében a felperes nem vitatja, hogy rendes körülmények között a megmentési és szerkezetátalakítási iránymutatás fent hivatkozott pontjainak alkalmazása a vállalkozás nehéz helyzetben lévő vállalkozásnak való minősítéséhez vezet. Ezzel szemben a felperes vitatja a szóban forgó kritériumok alkalmazását egy olyan ágazatban – mint a labdarúgó-ágazat –, amelyet lényegében a vállalkozások pénzügyi helyzetüktől független nagyobb tőke- és tartozásbevonási kapacitása, valamint a főként a sporteredményeikhez kapcsolódó bevételeik és eszközeik nagyobb ingadozása jellemez.

45 Ezen érvelést az alábbi okok miatt el kell utasítani.

46 Először is a felperes által hivatkozott, a bevételek és az eszközök értéke ingadozásának kockázata olyan körülmény, amellyel a hivatásos labdarúgástól eltérő egyéb piacokon tevékenykedő vállalkozások is rendszeresen szembesülnek.

47 Másodszor a valamely piaci logikától idegen magatartás egyszeri megjelenése, a mecenatúra mintájára, nem elegendő a szóban forgó tevékenység gazdasági jellegének a megkérdőjelezésére, amely a hivatásos klubok által gyakorolt labdarúgás űzését illetően már elismerésre került (lásd ebben az értelemben: 2005. január 26-i Piau kontra Bizottság ítélet, T-193/02, EU:T:2005:22, 69. pont), sem a referenciakeret, amelyet a piacgazdasági magánszereplő hoz létre az előny fennállása elemzésének érdekében. Így, amint a Bizottság érvel, a szóban forgó intézkedés fennállása ráadásul bizonyítja, hogy ezen, a labdarúgás ágazatában fennálló piaci logikától idegen befektetői magatartás, amennyiben bizonyításra kerül, nem óvta meg a felperest az állami kezességvállalás tőkeemelés érdekében történő igénybevételének szükségességétől.

48 Harmadszor a nehéz helyzetben lévő vállalkozásnak a megmentési és szerkezetátalakítási iránymutatás 9. pontjában meghatározott fogalma olyan objektív fogalom, amelyet kizárólag a szóban forgó vállalkozás pénzügyi és gazdasági helyzetére vonatkozó konkrét valószínűsítő körülmények alapján kell értékelni (2017. április 6-i Regione autonoma della Sardegna kontra Bizottság ítélet, T-219/14, EU:T:2017:266, 184. pont). Márpedig a felperes lényegében a labdarúgóklubok tőkebevonási és kölcsönfelvételi kapacitására vonatkozó általános állításokra hivatkozik, amelyek önmagukban nem cáfolják meg a Bizottság által a megtámadott határozatban a felperes egyéni pénzügyi adatai alapján tett megállapítást.

49 Negyedszer, amennyiben a felperes az egyéb – először spanyol, majd európai – labdarúgóklubok pénzügyi helyzetének átlagával történő összehasonlításra alapít, meg kell állapítani, hogy az ilyen összehasonlítás szintén nem felel meg a fenti 48. pontban felidézett elveknek, amelyek a nehéz helyzetben lévő vállalkozás megmentési és szerkezetátalakítási iránymutatás szerinti fogalmának alapjául szolgálnak. Ezen összehasonlító megközelítés főszabály szerint ugyanis nem a felperes egyéni helyzetén alapul, és ahhoz vezethet, hogy a hanyatló, a veszteséges vagy a csekély hasznot termelő ágazatokban hozott intézkedések kikerülhetnek az állami támogatásra vonatkozó ellenőrzés alól.

50 E tekintetben megalapozatlanként el kell utasítani a felperes azon állítását, amely szerint a Bizottság, ezen összehasonlító módszer igénybevételének mellőzésével megsértette az EUMSZ 107. cikk (1) bekezdésében említett állami támogatás fogalmáról szóló közleményének (HL 2016. C 262., 1. o.) 97. pontját. Az e közleményben szóban forgó összehasonlító elemzés ugyanis a szóban forgó ügyletre vonatkozik, amely egy referenciaügylettel, nem pedig a kedvezményezett pénzügyi helyzetével kerül összehasonlításra.

51 Végül, az egyébiránt a felperes által hivatkozott azon körülményt illetően, amely szerint a vitatott kezességvállalás nyújtásának időpontjában a következő szezonban részt vehetett a spanyolországi labdarúgó-bajnokság első osztályának küzdelmeiben, az pénzügyileg bizonytalan fejlődést jelentett, amely mindenesetre önmagában is megkérdőjelezhette a Bizottságnak a felperes negatív saját tőkéje és növekvő veszteségeinek megállapítása alapján tett következtetését.

52 A fentiekre tekintettel az első részt el kell utasítani.

53 Ugyanez a helyzet az egyébiránt a Spanyol Királyság által állított indokolás hiányát tekintve. Egyrészt, amint a fenti 41–43. pont felidézi, a Bizottság meghatározta azokat a kritériumokat, amelyekre tekintettel a felperes nehéz helyzetben lévő vállalkozás jellegét értékelte, és e kritériumok jelen ügyre való alkalmazását a megtámadott határozat (78) preambulumbekezdésében részletezte Másrészt az állandó ítélkezési gyakorlat szerint a Bizottság nem köteles állást foglalni az érdekeltek által elé terjesztett minden érvet illetően, hanem elegendő, ha a határozat rendszere szempontjából alapvető fontosságú tényeket és jogi megfontolásokat ismerteti (2014. április 30-i Hagenmeyer és Hahn kontra Bizottság ítélet, T-17/12, EU:T:2014:234, 173. pont, valamint az ott hivatkozott ítélkezési gyakorlat). Márpedig, amint az a jogalap jelen részének Törvényszék általi vizsgálatából kitűnik, a Bizottság nem követett el hibát, ennélfogva a jelentős ténybeli és jogi körülményekre támaszkodva állapította meg a megtámadott határozatban, hogy a felperes a vitatott kezességvállalás nyújtásának időpontjában nehéz helyzetben lévő vállalkozás volt.

– Az első jogalapnak a viszontgaranciák téves értékelésére vonatkozó második részéről

54 A felperes úgy érvel, hogy a Bizottság a megtámadott határozatban félreismerte az IVF által a vitatott kezességvállalásért nyújtott viszontgaranciák jellegét és terjedelmét. A felperes fő részvényese, az Aligestión által nyújtott viszontgarancia ugyanis nem ideiglenes biztosíték volt, hanem egyetemleges felelősségen alapuló kezesség, amely mindaddig kötötte az Aligestiónt, ameddig Valencia Autonóm

Közösség kormányzata, a Fundación Hércules felügyeleti hatósága és az IVF révén az egyetemleges felelősségen alapuló kezesség közvetett kedvezményezettje nem engedélyezte a felperes Fundación Hércules által megszerzett részesedéseinek zálogjog alá történő helyezését.

55 Márpedig egyrészt az Aligestión egy jelentős ingatlanvagyonnal rendelkező fizetőképes vállalkozás volt, és különösen megillette a felperes bruttó jövedelmének bizonyos hányada, amely növekedhetett a klub spanyolországi labdarúgó-bajnokság első osztályába történő belépésekor. Másrészt azon jogkör, hogy engedélyezze a felperes részesedéseinek zálogjoggal való terhelését, a gyakorlatban lehetővé tette Valencia Autonóm Közösség kormányzata számára, hogy az Aligestión által nyújtott állítólagosan ideiglenes kezességvállalás végét a tartozás Aligestión által történő előzetes szerkezetátalakításának rendelje alá annak érdekében, hogy a Valencia Autonóm Közösség kormányzata számára biztosítsák az így zálogjog alá helyezett részesedések értékét.

56 Az IVF által nyújtott kezességvállalás tehát piaci feltételekkel zajlott. E tekintetben a felperes szerint nem bír jelentőséggel, hogy az alapul szolgáló hitelnek a kezességvállalásról szóló közlemény által meghatározott 80%-os felső határát nem tartották tiszteletben, a Bizottság kizárólag ezzel az indokkal nem vonhatta ki magát a vitatott kezességvállalás piaci feltételeknek való megfelelésének értékelése alól egy olyan ágazatban, mint a sport, amelyet az EUMSZ 165. cikk alapján különös védelem illet meg. A válasz szakaszában a felperes olyan bírósági határozatot nyújt be, amely megerősíti, hogy az IVF egyetemleges felelősségen alapuló kezesként hívta perbe helytállás alapján az Aligestiónt, és továbbra is így jár el.

57 A Bizottság úgy válaszol, hogy az Aligestión egyetemleges felelősségen alapuló kezességének felperes által tett minősítése, azon kívül, hogy annak ellentmond maga a kezesség megfogalmazása és a spanyol hatóságok közigazgatási eljárás során tett megerősítése, egyébiránt nehezen egyeztethető össze az IVF azon választásával, hogy a Fundación Hérculessel, nem pedig az Aligestiónnal szemben indít keresetet a CAM-nál felvett kölcsön IVF által történő visszatérítését követően. Egyébiránt a Bizottság megállapítja, hogy ha az Aligestión valóban képes volt közvetlenül kezességet vállalni a kölcsönért, amint azt a felperes állítja, akkor az IVF kezességvállalásának nem volt értelme. Mindenesetre a Bizottság megállapítja, hogy az a tény, hogy az Aligestión egyetemleges felelősségen alapuló kezessége nem volt „ideiglenes” jellegű, kitűnik a kezességvállalást követő tényezőkből, amelyek következésképpen nem bírnak jelentőséggel az előny fennállásának megállapításában.

58 Előzetesen és a Bizottság által az Aligestión által nyújtott viszontgaranciára vonatkozó, a megtámadott határozatban tett állítólagosan téves értékelés vizsgálatát megelőzően meg kell állapítani, hogy a megtámadott határozat nem tartalmaz semmilyen elemzést az említett viszontgaranciának előny fennállására való hatásáról.

59 Márpedig az állandó ítélkezési gyakorlat szerint az indokolás hiánya vagy elégtelensége az EUMSZ 263. cikk értelmében vett lényeges eljárási szabályok megsértését jelenti, és olyan imperatív jogalapot képez, amelyet az Európai Unió bírósága hivatalból figyelembe vehet, sőt köteles figyelembe venni (lásd: 2009. december 2-i Bizottság kontra Írország és társai ítélet, C-89/08 P, EU:C:2009:742, 34. pont, valamint az ott hivatkozott ítélkezési gyakorlat).

60 A fentiekre tekintettel a Törvényszéknek határoznia kell az indokolási kötelezettség elmulasztásának esetleges fennállásáról, és ennek érdekében meg kell hallgatnia a feleket, amint azt a 2018. július 13-i pervezető intézkedések keretében, majd a 2018. szeptember 14-i tárgyaláson tette.

61 Emlékeztetni kell arra, hogy az állandó ítélkezési gyakorlat szerint az indokolási kötelezettség terjedelme a kérdéses jogi aktus természetétől, valamint elfogadásának körülményeitől függ. Az indokolásnak világosan és egyértelműen kell tartalmaznia az intézmény érvelését oly módon, hogy lehetővé tegye egyrészt az érdekeltek számára jogaik védelme és a döntés megalapozottságának megítélhetősége érdekében a meghozott intézkedés indokainak megismerését, másrészt az uniós bíróság számára a jogszerűség felülvizsgálatára vonatkozó hatáskörének gyakorlását. Nem szükséges,

hogy az indokolás valamennyi jelentőséggel bíró tény- és jogkérdésre külön kitérjen, amennyiben azt, hogy valamely aktus indokolása megfelel-e az EUMSZ 296. cikk követelményeinek, nem pusztán a szövegére figyelemmel kell megítélni, hanem az összefüggéseire, valamint az érintett tárgyra vonatkozó jogszabályok összességére való tekintettel is (lásd: 2012. január 18-i Djebel – SGPS kontra Bizottság ítélet, T-422/07, nem tették közzé, EU:T:2012:11, 52. pont, valamint az ott hivatkozott ítélkezési gyakorlat).

62 A jelen esetben a megtámadott határozat a szóban forgó intézkedés leírásakor egyetlen alkalommal említi meg az Aligestión által nyújtott viszontgaranciát, majd azt követően többet nem hivatkozik rá. A megtámadott határozat támogatás fennállásának megállapítására és számszerűsítésére vonatkozó fejtegetései nem utalnak az említett viszontgaranciára. Különösen kitűnik a megtámadott határozat (93) preambulumbekezdéséből, hogy az IVF által a szóban forgó intézkedés keretében megkövetelt kezességvállalási díj összegének piaci feltételekre tekintettel történő értékelése érdekében a megtámadott határozat egyetlen biztosítékot – a felperes Fundación Hércules által jegyzett részesedéseinek IVF javára zálogjoggal való terhelését – említ, minden más biztosítékot, és különösen az Aligestión által nyújtott viszontgaranciát kizárva.

63 A Törvényszék által e kérdésben intézett írásbeli kérdésre válaszul a Bizottság mindazonáltal úgy érvel, hogy a szóban forgó viszontgarancia „ideiglenes” jellegére történő hivatkozásból, valamint a Fundación Hércules által történő fizetés hiánya következményeinek a megtámadott határozat (10) preambulumbekezdésében történő megállapításából – azaz az IVF azon választásából, hogy kiváltja az alapítvány hitelezőjét, és fellép az utóbbival szemben – le kell vonni, hogy az Aligestión által nyújtott viszontgarancia nem volt „tényleges”, ennélfogva nem kellett hamarabb vizsgálni.

64 A „tényleges” jelleg e hiányát megerősítik a Spanyol Királyság közigazgatási szakaszban tett észrevételei, amely megállapította, hogy „az IVF viszontgaranciákat kapott a szóban forgó garanciákért, így különösen zálogjogot kapott az alapítványok által a garanciával fedezett hitelekkel megszerzett részvényekre” (a megtámadott határozat (38) preambulumbekezdése), valamint az Aligestión által nyújtott viszontgarancia feltételei, amelyekből a Bizottság szerint kitűnik, hogy azt határozott időre nyújtották, és bizonyos, hamarosan bekövetkezendő feltételek teljesülésekor – a Bizottság információi szerint – megszűnik.

65 Így az érvelésével a Bizottság lényegében azt állítja, hogy az Aligestión által nyújtott viszontgarancia – előny jellemzése tekintetében fennálló – jelentőségének hiánya kellően kitűnik a megtámadott határozatból, és igazolja, hogy az utóbbi e tekintetben nem tartalmaz külön kifejtést.

66 E tekintetben először is meg kell állapítani, hogy nem tűnik ki a megtámadott határozatból a Bizottság által a Törvényszék előtt előadott azon tény, hogy az Aligestión egyetemleges felelősségen alapuló kezességre irányuló kötelezettségvállalása megszűnése feltételeinek rövid időn belül teljesülniük kellett.

67 Ezt követően a megtámadott határozat (10) preambulumbekezdésében azon tény említése, hogy az IVF visszafizette a Fundación Hércules által felvett kölcsön összegét, majd kiváltotta a kölcsönadó bankot az említett alapítvánnyal szemben fellépve, nem nyújt tájékoztatást az adott esetben az IVF által lehívott biztosítékokról, és mindenesetre nem teszi lehetővé azon következtetés levonását, hogy a Bizottság az igazgatási eljárás végén azt állapította meg, hogy nem volt tényleges az Aligestión által nyújtott viszontgarancia.

68 Végül a Spanyol Királyságnak a megtámadott határozat (38) preambulumbekezdésében összefoglalt észrevételei szintén nem nyújtanak információt az Aligestión által nyújtott viszontgarancia előny jellemzése tekintetében fennálló jelentőségének Bizottság által történő értékeléséről (lásd ebben az értelemben: 2013. január 24-i Frucona Košice kontra Bizottság ítélet, C-73/11 P, EU:C:2013:32, 84. pont). Ráadásul meg kell jegyezni, hogy míg a megtámadott határozat Bizottság által különösen hivatkozott francia változata arra enged következtetni, hogy a Spanyol Királyság kizárólag a felperes részesedéseinek zálogjoggal történő terhelése formájában nyújtott biztosítékra és a megtámadott

határozatban foglalt egyéb intézkedések keretében nyújtott egyenértékű biztosítékokra hivatkozik, e határozat spanyol változata, amely az egyetlen hiteles változat, ezzel ellentétben úgy értelmezhető, hogy a Spanyol Királyság figyelembe veszi az egyéb biztosítékokat.

69 Ebből következik, hogy a megtámadott határozat indokolása az Aligestión által nyújtott viszontgaranciát illetően annak ideiglenes jellegének megállapítására szorítkozik, a felperes részesedéseinek a Fundación Hércules által zálogjoggal való terheléséig. Nem pontosítja, hogy e körülmény önmagában igazolja-e a támogatás fennállásának, illetve annak összegének megállapításakor az említett viszontgarancia figyelmen kívül hagyását. Még kevésbé magyarázza meg, hogy miért ez a helyzet áll fenn.

70 Márpedig a kezességvállalásról szóló közlemény 3.2. pontjának d) alpontjából és 4.2. pontjából kitűnik, hogy a kezességvállalás elfogadása vagy az alapul szolgáló hitelügylet alkalmával létrehozott biztosítékok jelentős tényezők a támogatás fennállásának vagy mértékének értékelésekor. Az Aligestión által nyújtott viszontgarancia tehát főszabály szerint jelentős tényező. Egyébiránt az említett közleményben semmi sem vezet arra, hogy jelentőséggel nem bíró biztosítékként figyelmen kívül hagyjunk valamely biztosítékot, azon indokkal, hogy csak „ideiglenes” jellegű.

71 Ebből következik, hogy az érintett területet szabályozó jogszabályokra, a jelen esetben az EUMSZ 107. cikk (1) bekezdésére és a kezességvállalásról szóló közleményre tekintettel egyrészt az érdekeltek, másrészt pedig a bíróság elvárhatta, hogy a megtámadott határozat említse meg a Bizottságnak az Aligestión által nyújtott viszontgaranciának a támogatás fennállására, valamint adott esetben annak összegére gyakorolt hatására vonatkozó érvelését.

72 Továbbá az indokolásnak a megtámadott határozat összefüggésében alapvető fontossággal bíró részéről van szó, azon tényre figyelemmel, hogy az az egyetlen vizsgált biztosíték „közel nulla” értékét állapította meg (a megtámadott határozat (93) preambulumbekezdése), jóllehet az IVF-nek nyújtott biztosítékok mértéke annál is inkább meghatározó, mivel az érintett vállalkozás, a jelen ügyben a felperes értékelése rossz volt (CCC kategória, lásd a megtámadott határozat (83) preambulumbekezdését).

73 Egyébiránt meg kell jegyezni, hogy a megtámadott határozat nem említi annak határidejét, ameddig a felperes részesedéseit a Fundación Hérculesnek el kellett zálogosítania az IVF javára, megállapítva, hogy ez az esemény mentesítette az Aligestiónt az IVF-nek nyújtott „ideiglenes” viszontgarancia alapján fennálló kötelezettségei alól. A megtámadott határozat nem tartalmaz tehát az ezen „ideiglenes” viszontgarancia alkalmazási idejének, következésképpen annak valószínűségének megállapításához szükséges utalást, hogy a viszontgarancia hatályos-e, amennyiben lehívják az IVF által nyújtott biztosítékot.

74 Így sem kifejezetten (lásd a fenti 67. pontot), sem hallgatólagosan nem tűnik ki a megtámadott határozatból, hogy az Aligestión által nyújtott viszontgarancia rövid időre szólt. Amennyiben feltételezzük – ami mellett úgy tűnik, hogy a Bizottság is érvel –, hogy az Aligestión által nyújtott viszontgarancia időtartamának megállapítása olyan háttérelem, amely csökkentheti az indokolási kötelezettségének hatályát, meg kell állapítani, hogy e közlés nem szerepel a megtámadott határozatban.

75 Ebből következik, hogy a Bizottságnak meg kellett volna magyaráznia a megtámadott határozatban, hogy adott esetben miként vette figyelembe e viszontgaranciát.

76 A fentiekre tekintettel meg kell állapítani, hogy a megtámadott határozat indokolása hiányos.

77 Az indokolás e hiányára tekintettel a Törvényszéknek nem áll módjában határozni a felperes által az első jogalapjának második részében előadott érvek megalapozottságáról.

78 Ennélfogva anélkül, hogy a keresetet fennmaradó részét meg kellene vizsgálni, a megtámadott határozatot a felperest érintő részében – az indokolás hiánya okán – meg kell semmisíteni.

A költségekről

79 Az eljárási szabályzat 134. cikkének (1) bekezdése alapján a Törvényszék a pervesztes felet kötelezi a költségek viselésére, ha a pernyertes fél ezt kérte. Mivel a Bizottság pervesztes lett, a felperes kérelmének megfelelően kötelezni kell a költségek viselésére.

80 Az eljárási szabályzat 138. cikkének (1) bekezdése alapján a jogvitába beavatkozó tagállamok és intézmények maguk viselik saját költségeiket. Ennélfogva a Spanyol Királyság maga viseli saját költségeit.

A fenti indokok alapján

A TÖRVÉNYSZÉK (negyedik tanács)

a következőképpen határozott:

1) A Törvényszék a Spanyolország által a Valencia Club de Fútbol, SAD, az Hércules Club de Fútbol, SAD és az Elche Club de Fútbol, SAD javára nyújtott SA.36387 (2013/C) (korábbi 2013/NN) (korábbi 2013/CP) számú állami támogatásról szóló, 2016. július 4-i (EU) 2017/365 bizottsági határozatot az Hércules Club de Fútbol, SAD-t érintő részében megsemmisíti.

2) Az Európai Bizottság maga viseli saját költségeit, valamint az Hércules Club de Fútbol részéről felmerült költségeket.

3) A Spanyol Királyság maga viseli saját költségeit.

Kanninen Schwarcz Calvo-Sotelo Ibáñez-Martín

Kihirdetve Luxembourgban, a 2019. március 20-i nyilvános ülésen.

Aláírások

i — A jelen szöveg 4., 5., 56. és 70. pontjában az első elektronikus közzétételt követően nyelvi módosítás történt.